

417. Nieuwe ideeën (17)

1. Een hypocoristicon is een vleinaam (Ab, Eefje). De hypodermis is de onderhuid. Een hypogeum is een onderaards gewelf (voor de godsdienst). Hij onderging een hypofysebehandeling. Hypoglykemie is een abnormaal lage bloedsuikerspiegel. Hij heeft zelden een hyper [ziekenhuisfolder], wel vaak hypo's, althans dat hyvede (Jaarboek 2008) hij via zijn Hyvespagina (zie bij het lemma 'hyven'). In het Grieks kom je veel i 'tjes en i-grecs tegen. Dat werkwoord vervoeg je zo: (ezel die) ik (ben) ia, jij iade, hij iaat, wij iaën, jullie iaden en zij hebben geïaad. Een ibadiet is aanhanger van een zelfstandige islamitische stroming. Ibuprofen is een acrylpropionzuurderivaat. Ichtyologie is viskunde, ichtyosis is een huidziekte, een ichtyosaurus is een vishagedis uit het mesozoïcum en voor IC_hT_hUS moet je in Van Dale kijken. Een pictogram wordt ook wel icon of icoon genoemd. Ice is een drug.

2. Als je icterisch bent, heb je geelzucht. ICT-personeel werkt in de IT. Het ID (Jaarboek 2007) is het intelligent design. De ibogaïne is één van de iboga-alkaloiden. Hij was het hypernerveust van allen. Hij had een heel idee-fixencomplex. Een ijs- en ijskoude ijskompres geeft verkoeling. Het ijlbodegoed werd prompt bezorgd. Sterke arachnofobie kan een vorm van idiosyncrasie zijn. Idées reçues zijn algemeen aanvaarde ideeën. De (het) ijzerhard stond onder de ijzerhart. Een miserere is een ileus, een darmafsluiting. Ik-weet-niet-wie deed ik-weet-niet-wat ik weet-niet-waar ik-weet-niet-hoe (mijn naam is haas). Een isobaar is een lijn op een kaart die plaatsen met gelijke luchtdruk verbindt. Vergelijkbare lijnen zijn: isochimenen (winterkou), isodynamen (magneetkracht van de aarde), isofoten (van sterren: gelijke helderheid), isohyeten (neerslag) en isoglossen (grenslijn voor een bepaald taalverschijnsel).

3. Bij isochore processen verandert het volume niet. Iso-octaan is 2,2,4-trimethylpentaan. Een cursieve drukletter is een italiaan (italic). In allen gevallen [archaïsch] geldt: je zult in alle gevallen [zelfde uitspraak] het onderspit delven. Ik zeg het ab imo pectore: het impysysteem is improductief en impracticabel. De impresario was impitoyabel. De impetigo is een huidontsteking, de impegno een borgstelling. Blijft deze immortellenkrans altijd groen (of strochtig geel)? Immortels zijn lid van de Académie française. Imbroglia's zijn verwickelingen. Die kandidatuur komt im grossen und ganzen geheel niet in Frage. Een immelman is een halve looping. Impudieke vlerk, hoe durf je? Deze au pair komt uit het gebruikelijke au-paircircuitje. Berendruif en lavendelheide (rotsbes, een heester, met rozerode of witte bloemen) zijn altijdgroen, altijdgroenend, immergroen, semper virens, groenblijvend.

4. In allerijl, in aller haast vond de inbezitneming en inbedrijfstelling plaats. Een inamboe is een pampahoen. In Baccho et Venere wisten ze het fiscaal incivisme vorm te geven. Hij was een man in bonis: gegoed, welgesteld, boven Jan. In het Incarijk spraken de Inca's de Incataal. Ik wil je plan niet de grond in boren (het de bodem inslaan). De kogel zou de grond inboren (een gat maken). De incalelie is de alstroemeria [eu]. Incineratie is lijkverassing (een lijk kun je nooit verrassen). Dit wordt een inane (zinloze) onderneming. Incredibile dictu, hij kwam incognito. In den blinde tekende hij de inderminneregeling (er was in der minne geschikt). Het indiapaper is dundrukpapier. Het diner verliep in dulci júbilo (vrolijk en in overdaad). Die individuen van indertijd hebben toentertijd indienne (sits) verhandeld. Hoe ver lag Indochina van de Sovjet-Unie? De indianen spreken Indiaans. Hij was broeder in den Here en is in den Here ontslapen.

5. De indogermanistiek houdt zich ook met het Indo-Germaans bezig. Je kunt de boot in gaan (bedrogen worden), maar ook letterlijk een boot of schip ingaan, tegen de wind in gaan, het huis ingaan en het (de Bijbel) kan erin gaan als koek. Leg jij de infusen even aan? De infobahn is de elektronische snelweg. Ze werden in flagranti betrapt. In esse is werkelijk bestaand, in posse is slechts potentieel aanwezig. Deflexie is buigingsuitgangen verliezen, inflectie is verbuiging van woorden (inflexie (waarom niet met 'ct'?) is ook verbuiging (van straal, stem, toon)) en reflectie is terugkaatsing (de betekenis 'reflex' is hier ouderwets). Ik ben er ingetuind, er ingestonken, erin gelopen, erin getippeld. Ik ben er ingeluisd. Hij inktte de cartridge van de inkjetprinter opnieuw. De kleur was inkarnaatrood. Een inox vergiet is een rvs-vergiet (vergelijk: rvs-wasbak (GB)).

6. Ik heb de pas erin gezet en toen ik thuiskwam, de ruit ingezet. Er werd flink op ingehakt. De Ingoesjetiërs kwamen in nog groteren getale dan de eerste keer. Ik kan er best in komen, maar daar zal niets van inkomen. Je kunt het bos in lopen, of op iemand inlopen. Een inlinecomputer zit in het productieproces. De bigbangtheorie gaat uit van de big bang. Een bigband speelt bigbandmuziek. Deze bijbel is op bijbelpapier gedrukt. Het bijdehandje wilde uit de Bijbel citeren. De uitgangspunten van het conceptrapport – dat die paal echt rechtovereind stond – staan nog rechtovereind. Een bijectie is een soort wiskundige een-op-eenrelatie (Jaarboek 2007). Ons bijeenzijn was geslaagd. Bijeen zijn er dertig bezoekers ('ebzoekers' pakte de spellingcontrole ook!) geweest. Indien ik bijgeval niet thuis ben: de sleutel ... Kapper, kunt u mijn haar bijknippen? Nee, alleen afknippen! De bijlagelijst staat online. Ik ben bij lange na niet op het oude peil.

7. De bijna-clash tussen de ministers veroorzaakte een bijna-kabinetscrisis. Het werkwoord 'bijslapen' heeft twee betekenissen. Heb je mijn bijoutje gezien? De afkortingen van 'bijvoorbeeld' zijn 'bijv.' en 'bv.' Op billboardformaat ziet het er toch anders uit. Het bilzekruid (dolkkruid, malwillempjeskruid) is een zeer giftige soort van de nachtschadefamilie. De bima (GB, VD ook: bema) is een podium in de synagoge. Op het Binnenhof wordt vaak gedemonstreerd. Er zijn veel binnenlandse oorlogen geweest; vooral bekend is de Binnenlandse Oorlog in Suriname (1986-1992). Het gevaar kwam van binnenuit. Van de koffer wilden ze het binnenste buiten keren. Vervolgens werd die ook echt binnestebuiten gekeerd. Heeft dit gesticht een binnen- of een buitenvader? Hebben ze in de bio-industrie weet van bio-ethiek? De afkorting van biologisch-dynamisch is bd (niet te verwarren met biodynamisch dat hetzelfde betekent).

8. Een binocle is binoculair. De klinisch bioloog voelde wel wat voor een moleculairbiologische benadering. Een biopic is een biografische film. Hij is op zijn bips gevallen, niet op zijn mond(je). Birambi is blimbing. Voor mij een bitter lemon graag. De bitawiwiristruik heeft warmte nodig. De bissectrice deelt een hoek middendoor. Een blablafiguur is een gekletsspecialist. Blackjack is niet een kledingstuk dat in een black box wordt opgeborgen. Had de Black Power (slogan: black power!) iets met black metal? Blasé zijn is geen vorm van blasfemie. Een blaffetuur is een gewestelijk soort luik (blind). Blague is grootdoenerij, grootsprekerij. Zullen we het gedrag van die blauwbaard maar blauwblauw laten? Bestaat er naast de gewone ook een gelijkkakige blei? Een blijfhuus is een blijf-van-mijn-lijfhuus. Ik had een blind date met als doel oefenen in blinddammen.

9. Er is weinig verschil tussen blind varen met een boot en blind vliegen met een vliegtuig. Het is wel prettig als je iemand hebt op wie je kan blindvaren. Je kunt je ook ergens op blindstaren. Zie ze daar nu: de bloedjes van kinderen, van koninklijken bloede, maar wel in koelen bloede vermoord. De Bloedraad is de Raad van Beroerten en de Bloedprocessie vindt in Brugge plaats. Hij heeft zich uiteindelijk toch geout (geaardheid geuit). Slaat dat 'in situ' op de in-situvitrificatie of bedoelde je een in-vitrofertilisatie (ivf; het jaarboek 2007 kent zelfs de ivf-et). Een jako is een grijze roodstaart. Er zijn veel jannen: jansul, blo Jan en dô Jan, janjurk, jansalie, Jan Boezeroen, janpret, janklassen, Jan Compagnie, jankrent, janlul, Jan Joker, janmaat, janmoelial, Jan Rap, janongeluk, Jantje Contantje, janoom, Jan en alleman. janpappelepap, janplezier, Jantje Soet, janhen, janhagel, jangort, jandoedel en Jan de Witt. De jacobus is het visdiefje. De Israëlieten vormen het huis Jakobs. De Isisbeelden staan vooral in het Nijldal.

10. Geef die inside-information in hemelsnaam prijs! Inséparables zijn inseparabel. Zo maar ins Blaue hinein: insectendodend of insectenetend, de ins en outs zijn desastreus voor zo'n insectje. De inquilien ordende zijn quisquiliën. Ze wilden hem in no time de hemel (of mogelijk: het graf?) in prijzen en hem er zo inluizen. Inprijzen is verdisconteren. De Vechtstreek in de achttiende eeuw was de menistenhemel. In-morastelling is het in mora stellen. De kogelslingeraar was aan het inslingeren (zijn kogel de lucht in slingeren). Gisteren heeft hij de auto uitgebreid ingereden.

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Bliëk